

Žáci a absolventi středních škol podle trvalého pobytu (2022/23)

Analytická část

Obsah

Shrnutí	2
Žáci a absolventi středních škol celkem	3
Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle druhu vzdělávání	8
Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle oboru vzdělávání	11
Žáci s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí	16

Shrnutí

Ve školním roce 2022/23 bylo na středních školách v České republice 463 200 žáků. Z toho 459 055 (99,1 %) mělo trvalý pobyt v České republice, ostatní byli přihlášení k bydlišti v zahraničí.

Počet žáků s trvalým pobytem v České republice vzrostl za posledních pět let o 9,6 %, oproti školnímu roku 2012/13 byl však ve školním roce 2022/23 o 2,2 % nižší. Jediné dva okresy, ve kterých se počet žáků zvyšoval v posledních 10 letech soustavně, byl okres Praha-západ a Praha-východ. Ty také zaznamenaly za posledních pět i deset let nejvyšší nárůst počtu středoškoláků. Naopak jsou okresy, které zaznamenaly pokles počtu žáků jak v období za posledních deset let, tak i za období posledních pěti let. Jsou jimi okresy Bruntál, Sokolov a Karviná.

Jediné tři kraje, ve kterých bydlelo ve školním roce 2022/23 více středoškoláků než před deseti lety, byly kraje Středočeský (o 14,7 %), Praha (o 8,3 %) a Plzeňský (o 2,3 %). Naopak největší pokles za posledních 10 let zaznamenal Moravskoslezský kraj (o 11,7 %), Karlovarský kraj (o 10,7 %) a Vysočina (o 9,7 %). Pokud bychom počet žáků v září 2022 porovnávali se situací před pěti lety, pak se zvýšil ve všech krajích. Opět k nadprůměrnému navýšení počtu žáků středních škol došlo v kraji Středočeském, v Praze, v kraji Plzeňském a také Jihomoravském. Naopak nejnižší, méně než šestiprocentní, byl nárůst v kraji Karlovarském, Moravskoslezském, na Vysočině a v kraji Zlínském.

Bez ohledu na trvalé bydliště si mohou žáci vybrat, na jaké střední škole, resp. v jakém kraji, se budou vzdělávat. Toho v největší míře využívají Středočeši: 34,2 % se jich ve školním roce 2022/23 vzdělávalo v Praze a jen 58,9 % v kraji Středočeském.

Mezi středoškoláky s trvalým pobytem v Karlovarském kraji bylo 26,2 % těch směřujících ke vzdělání s výučním listem a více než čtvrtinový podíl představovali žáci učňovských oborů také mezi středoškoláky z kraje Ústeckého a Libereckého. Naopak mezi žáky s trvalým pobytem v Praze činil tento podíl jen 11,8 %. Mezi žáky bydlicími v Praze byl naopak jednoznačně nejvyšší podíl těch navštěvujících gymnázia (42,8 %), mezi žáky z Jihomoravského kraje byl tento podíl cca třetinový (32,3 %). Naopak méně než čtvrtinový byl mezi žáky z kraje Libereckého a Ústeckého. Na úrovni okresů lze konstatovat, že nejvyšší podíl gymnazistů byl ve školním roce 2022/23 mezi žáky s trvalým bydlištěm v Praze a v Brně a v okresech v okolí těchto měst. Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenala Česká lípa.

Gymnazisté bydlicí v různých krajích se odlišují také tím, v jakém věku typicky začínají gymnázium navštěvovat. Zatímco více než polovina gymnazistů z kraje Zlínského navštěvovala ve školním roce 2022/23 čtyřleté obory gymnázií, do kterých žáci nastupují po 9. ročníku základní školy, mezi žáky bydlicími v kraji Karlovarském, Plzeňském a v Praze byl tento podíl méně než třicetiprocentní a relativně větší část jich tak odcházela do víceletých gymnázií po 5. či 7. ročníku základní školy.

Pokud jde o žáky středního odborného vzdělávání s trvalým pobytem v ČR, pak ze skupin oborů odborného vzdělávání vyučovaných na školách v České republice navštěvovali ve školním roce 2022/23 v největší míře strojírenské obory (10,1 % z nich), obory ekonomicko-administrativní (9,9 %), obory z oblasti elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky (8,7 %) a gastronomie, hotelnictví a turismu (8,6 %). Tyto čtyři skupiny oborů tak navštěvovaly téměř dvě pětiny těchto žáků. Obdobně tyto čtyři skupiny oborů navštěvovaly také dvě pětiny žáků středního odborného vzdělávání s trvalým pobytem v zahraničí, v popředí však stály obory z oblasti gastronomie, hotelnictví a turismu, za nimi strojírenské, poté ekonomicko-administrativní a nakonec obory z oblasti elektrotechniky a telekomunikační a výpočetní techniky.

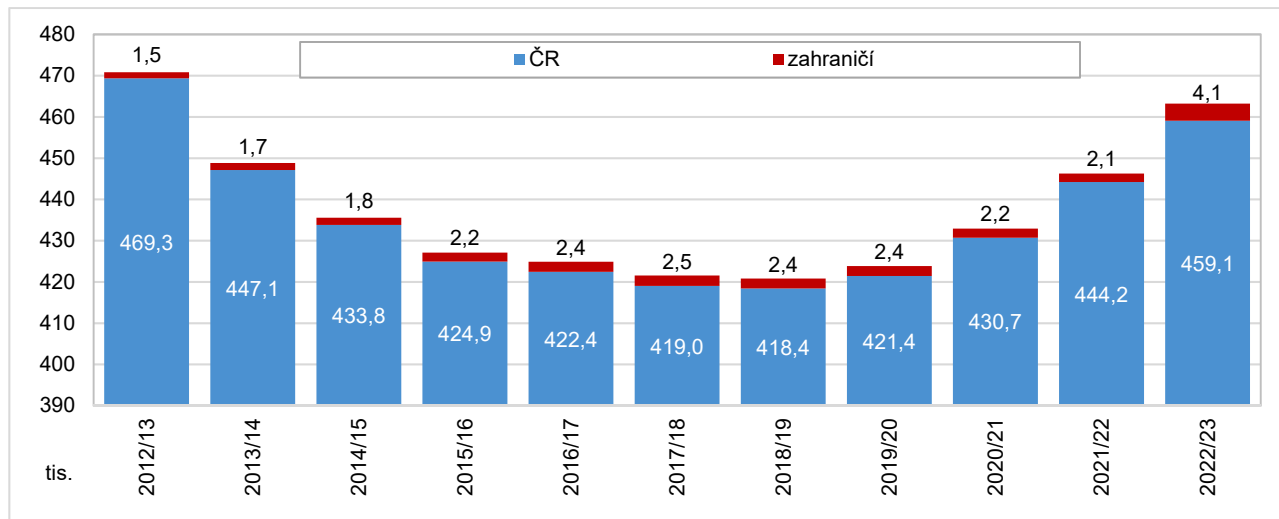
Ze žáků bydlicích v zahraničí téměř dvě třetiny bydlely na Ukrajině a další necelá pětina na Slovensku. Počet žáků bez trvalého pobytu v České republice se na našich školách mezi školními roky 2012/13 a 2017/18 zvyšoval, mezi školními roky 2019/20 a 2021/22 naopak snižoval. Výrazný nárůst pak zaznamenal mezi posledními dvěma školními roky, kdy k nám přicházeli ukrajinští uprchlíci.

Žáci a absolventi středních škol celkem

Ve školním roce 2022/23 bylo na středních školách v České republice 463 200 žáků. Z toho 459 055 (99,1 %) mělo trvalý pobyt v České republice, ostatní byli přihlášení k bydlišti v zahraničí (tj. bydliště uvedené v dokumentech školy). Počet žáků bez trvalého pobytu v České republice se na našich školách mezi školními roky 2012/13 a 2017/18 zvyšoval, mezi školními roky 2019/20 a 2021/22 naopak snižoval. Výrazný nárůst zaznamenal mezi posledními dvěma školními roky, viz graf č. 1:

Graf č. 1 Žáci středních škol podle úředně evidovaného bydliště

Zdroj dat: MŠMT

Podíváme-li se podrobněji na úředně evidované bydliště žáků bez trvalého pobytu v ČR, zjistíme, že ve školním roce 2022/23 téměř dvě třetiny těchto žáků (64,5 %) byly přihlášeny k bydlišti na Ukrajině a další necelá pětina na Slovensku (19,2 %), viz tabulku č. 1. Navýšení počtu žáků, kteří neměli v ČR trvalý pobyt, tak měl patrně na svědomí příliv ukrajinských žáků na naše školy, jak byl zaznamenán ve statistikách k 30. 9. 2022.

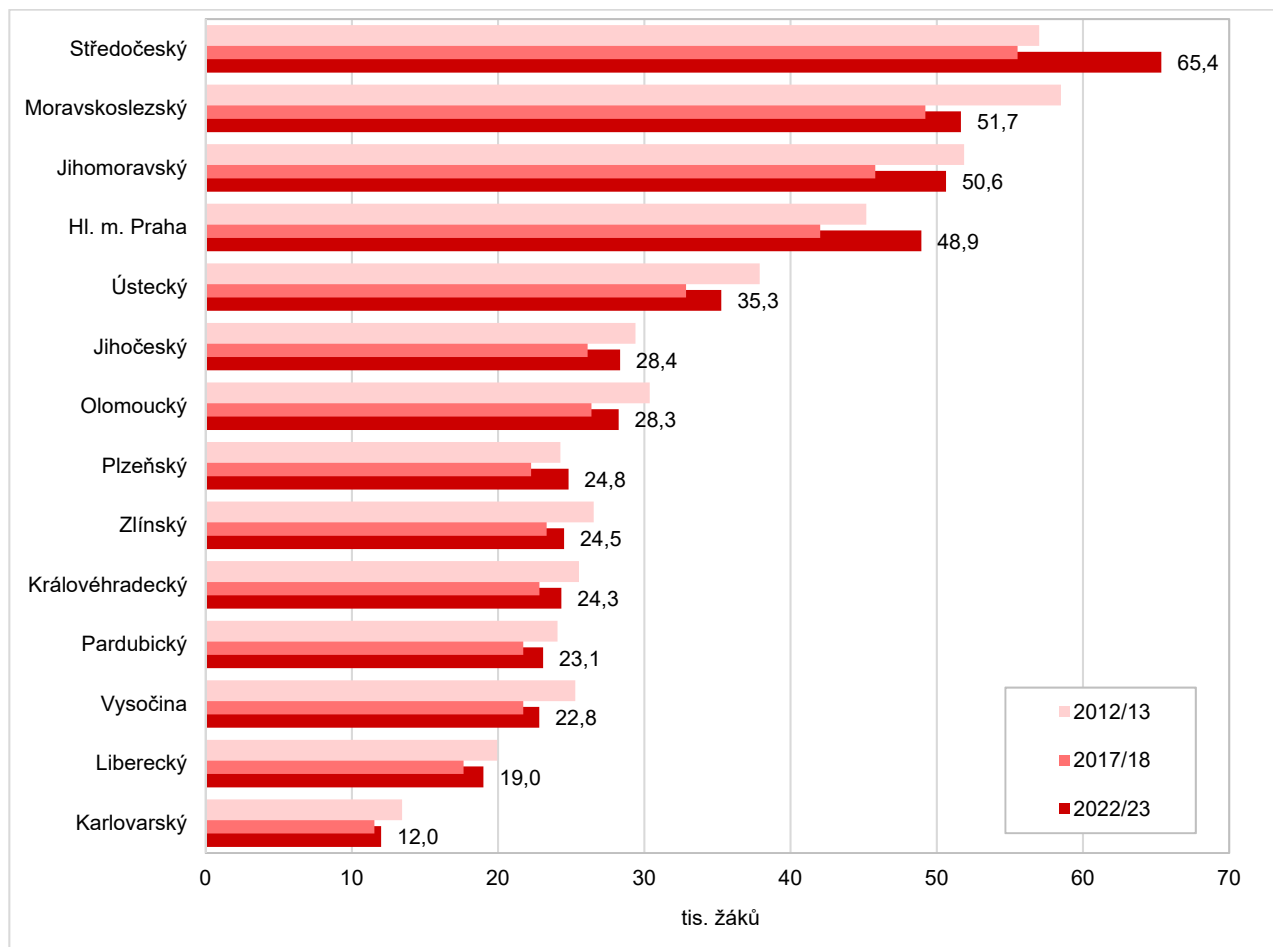
Tabulka č. 1: Žáci středních škol bez trvalého pobytu v ČR (2022/23)

úředně evidované bydliště žáka	celkem		dívky		chlapci	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Celkem	4 145	100	1 923	100	2 222	100
<i>z toho bydliště pro více než 20 žáků:</i>						
Ukrajina	2 674	64,5	1 214	63,1	1 460	65,7
Slovenská republika	794	19,2	353	18,4	441	19,8
Ruská federace	123	3,0	56	2,9	67	3,0
Vietnamská socialistická republika	48	1,2	20	1,0	28	1,3
Spolková republika Německo	47	1,1	33	1,7	14	0,6
Polská republika	43	1,0	12	0,6	31	1,4
Republika Kazachstán	38	0,9	31	1,6	7	0,3
Mongolsko	33	0,8	11	0,6	22	1,0
Bulharská republika	28	0,7	18	0,9	10	0,5
Moldavská republika	28	0,7	14	0,7	14	0,6
Maďarsko	24	0,6	14	0,7	10	0,5
Rumunsko	23	0,6	15	0,8	8	0,4

Zdroj dat: MŠMT

Graf č. 2 se soustředí na žáky středních škol s trvalým pobytem v České republice a uvádí, jaký počet jich bydlel v jednotlivých krajích ve školních rocích 2012/13, 2017/18 a 2022/23.

Graf č. 2: Žáci středních škol s trvalým pobytem v České republice, dle kraje trvalého pobytu

Zdroj dat: MŠMT

Z grafu je patrné, že jediné tři kraje, kde bylo ve školním roce 2022/23 více středoškoláků než před deseti lety, byly kraje Středočeský (o 14,7 %), Praha (o 8,3 %) a Plzeňský (o 2,3 %). Naopak největší pokles za posledních 10 let zaznamenal Moravskoslezský kraj (o 11,7 %), Karlovarský kraj (o 10,7 %) a Vysočina (o 9,7 %). Pokud bychom počet žáků v září 2022 porovnávali se situací před pěti lety, pak počet středoškoláků narostl ve všech krajích a opět k nadprůměrnému navýšení počtu žáků středních škol došlo v kraji Středočeském (o 17,7 %), v Praze (o 16,5 %), v kraji Plzeňském (11,4 %) a Jihomoravském (o 10,6 %). Naopak nejnižší, méně než šestiprocentní, byl nárůst v kraji Karlovarském (3,9 %), Moravskoslezském (4,9 %), na Vysočině (5,0 %) a v kraji Zlínském (5,1 %).

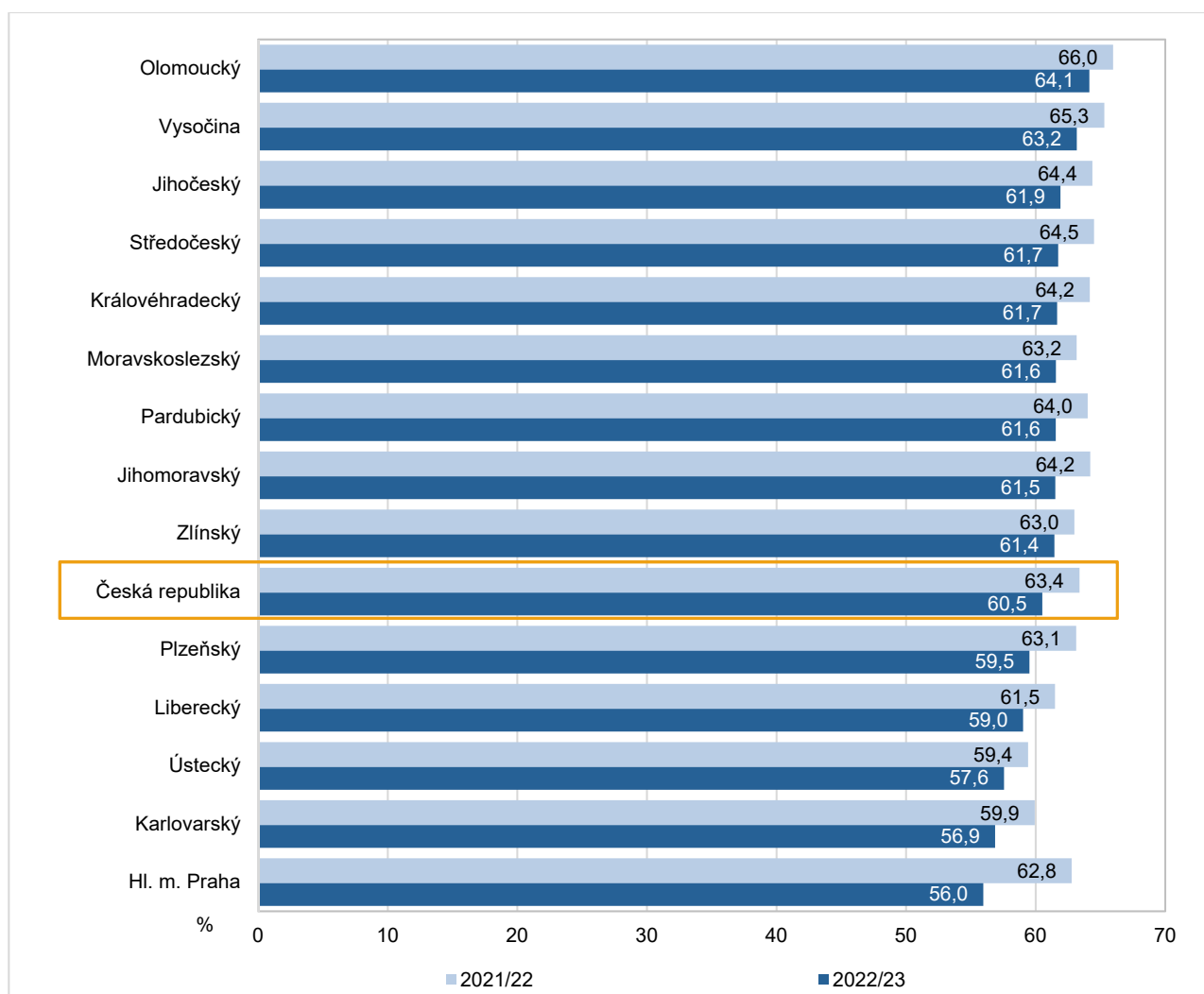
Počet žáků středních škol s trvalým pobytem v ČR vzrostl za posledních pět let o 9,6 %, oproti školnímu roku 2012/13 byl však ve školním roce 2022/23 o 2,2 % nižší. Jediné dva okresy, ve kterých se počet žáků zvyšoval v posledních 10 letech soustavně, byl okres Praha-západ a Praha-východ. Ty také zaznamenaly za posledních pět i deset let nejvyšší nárůst počtu středoškoláků (žáků z okresu Praha-východ přibýlo o 30,1 % za pět let a o 51,2 % za deset let, žáků z okresu Praha-západ přibýlo o 27,5 % za pět let a o 39,7 % za deset let). Naopak jsou okresy, které zaznamenaly pokles počtu žáků jak v období posledních deseti let, tak i za období posledních pěti let. Jsou jimi okresy Bruntál, Sokolov a Karviná, ve kterých se za posledních deset let snížil počet žáků ve středních školách o pětinu a více (22,5 %, resp. 20,6 %, resp. 20,0 %). Jedná se o nejvýraznější poklesy ze všech okresů České republiky.

Doplňme, že ze žáků s trvalým pobytem v České republice se jich ve školním roce 2022/23 pouze 3,3 % vzdělávaly v jiné než denní formě vzdělávání¹ (15 314 žáků). Počet žáků jiné než denní formy vzdělávání se za posledních deset let snížil o 43,3 %, což je výrazně více, než o kolik poklesl počet žáků středních škol bydlících v ČR celkem (tj. o 2,2 %). V první polovině posledního desetiletí se však snížil výrazněji (o 32 %), než jak tomu bylo v druhé polovině (o 16,6 %). Mezi školními roky 2020/21 a 2021/22 dokonce došlo k nárůstu počtu žáků jiné než denní formy vzdělávání bydlících v ČR, zřejmě kvůli obavám z důsledků pandemie onemocnění covid-19. Rozdělíme-li žáky dle trvalého bydliště, pak podíl žáků jiné než denní formy vzdělávání byl ve školním roce 2022/23 nejvyšší mezi těmi z kraje Libereckého (3,9 %), Prahy (3,8 %) a kraje Ústeckého (3,8 %), nejnižší naopak mezi žáky z kraje Zlínského (2,6 %), Jihomoravského (2,8 %) a Královéhradeckého (2,9 %).

Pokud se jedná o podíl středoškoláků ze všech obyvatel daného kraje ve věku 14-20 let, pak nejvyšší byl v září 2022 v kraji Olomouckém (64,1 %) a na Vysočině (63,2 %), nejnižší naopak v Praze (56,0 %), v kraji Karlovarském (56,9 %) a Ústeckém (57,6 %). V Praze však hrál roli příliv ukrajinských uprchlíků, kteří se právě v hlavním městě soustředili nejvíce a kteří měli možnost distanční výuky ze své domovské země. V předchozím školním roce Praha skončila jako čtvrtý kraj s nejnižším podílem žáků středních škol z obyvatel ve věku 14-20 let za krajem Ústeckým, Karlovarským a Libereckým – viz graf č. 3.

Graf č. 3: Podíl středoškoláků ze všech obyvatel ve věku 14-20 let, dle kraje trvalého pobytu

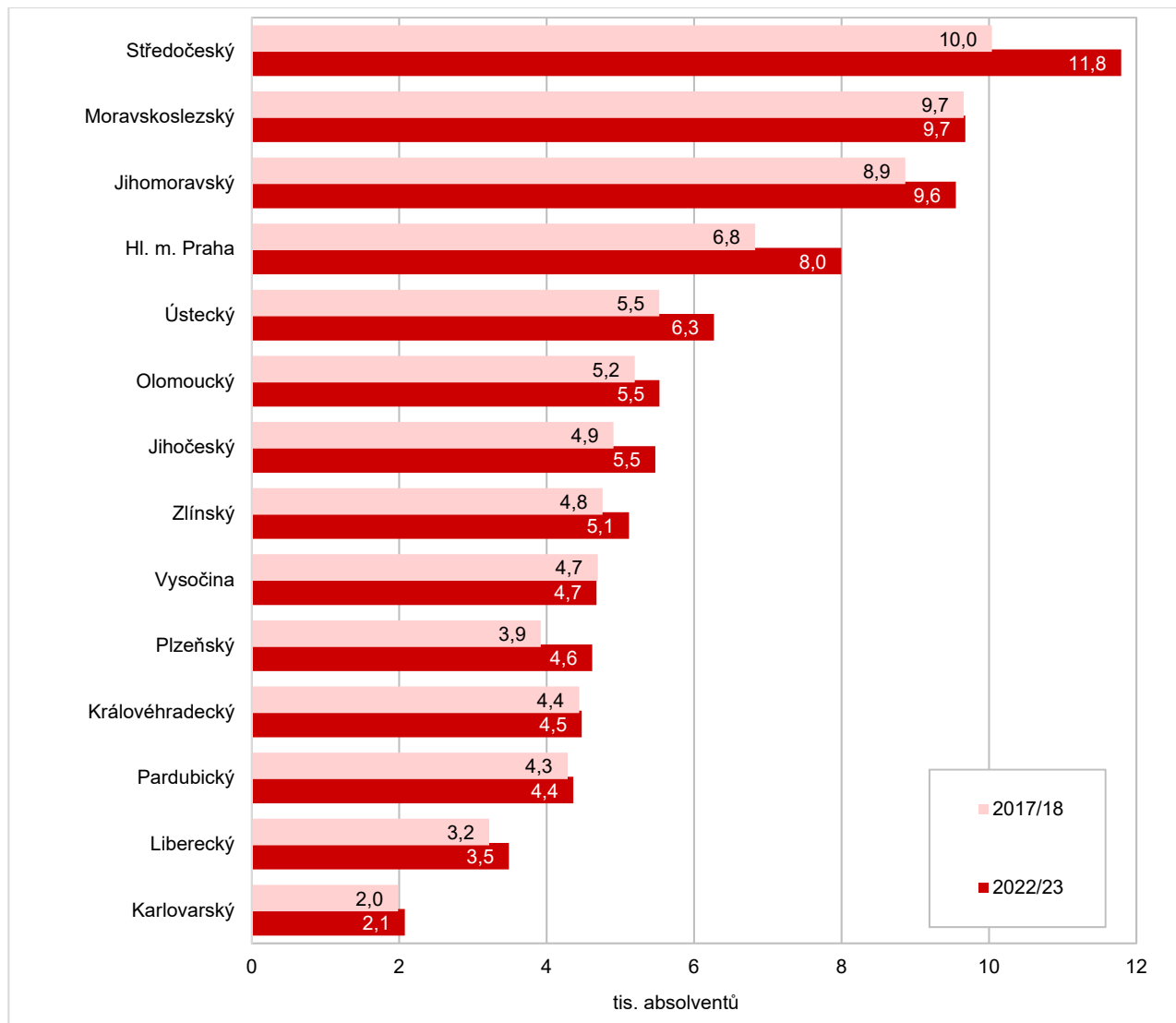
Zdroj dat: MŠMT

¹ tj. ve večerní, dálkové, distanční či kombinované formě vzdělávání

Též v desetileté časové perspektivě je možné poznamenat, že právě v Praze došlo k naprosto nejvýraznějšímu snížení poměru počtu středoškoláků na 100 obyvatel dané oblasti ve věku 14-20 let, a sice o 8,8 procentního bodu oproti méně než čtyřem procentním bodům rozdílu v ostatních krajích. Jediným krajem, kde se tento poměr za posledních deset let nepatrně zvýšil, byl kraj Zlínský, a sice z 61,3 % na 61,4 %.

U absolventů středních škol došlo za posledních pět let ke zvýšení jejich počtu takřka ve všech krajích, nejvíce v kraji Plzeňském (o 17,7 %), Středočeském (o 17,5 %) a v Praze (o 17,1 %). Jediná Vysočina zaznamenala mírné snížení počtu absolventů, a sice pouze o 0,4 % - viz graf č. 4.

Graf č. 4: Počet absolventů středních škol s trvalým bydlištěm v ČR, dle kraje trvalého pobytu (v tis.)

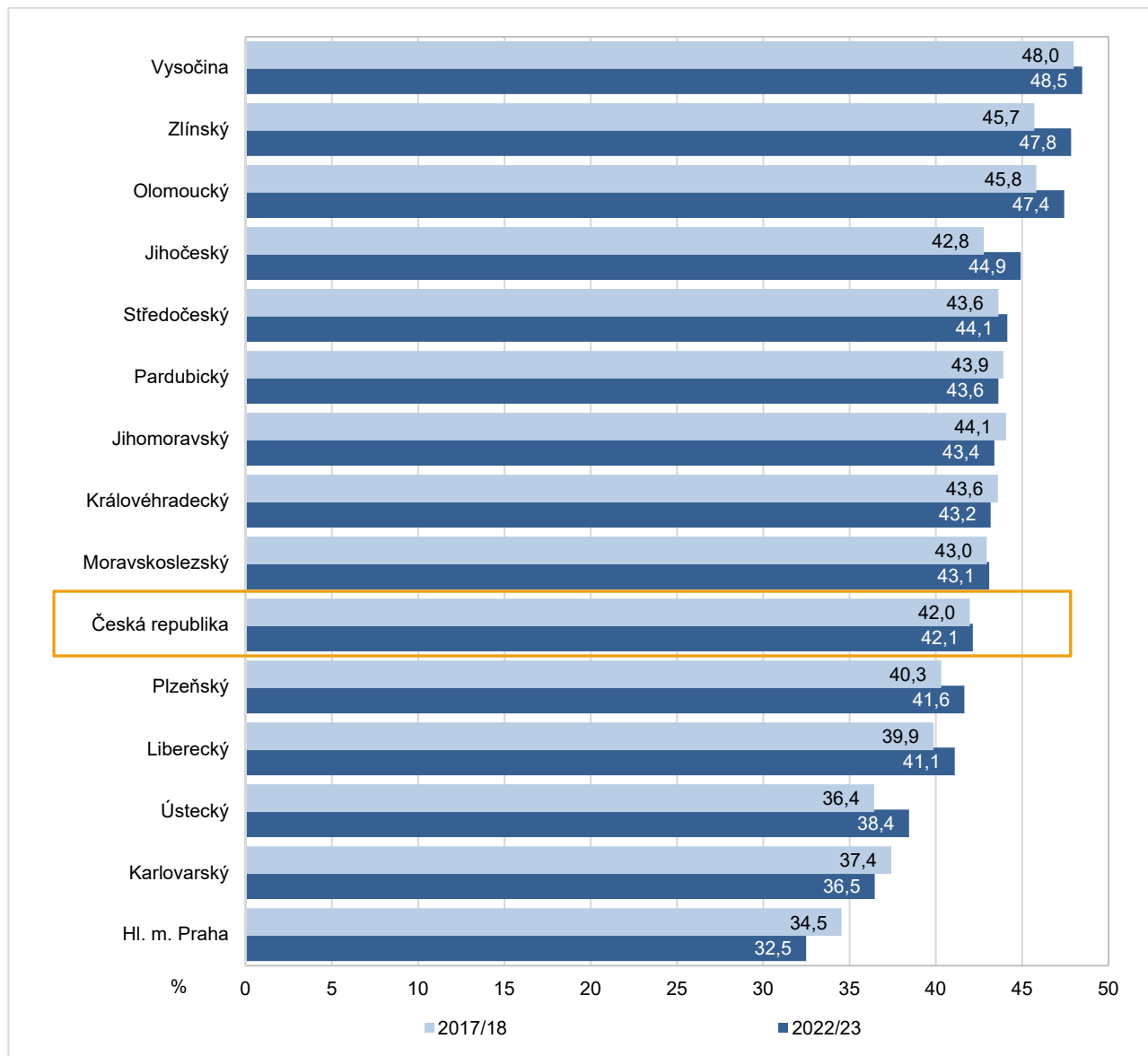

Zdroj dat: MŠMT

Podíl absolventů středních škol z populace ve věku 19-20 let v daném kraji byl nejvyšší (téměř poloviční) na Vysočině (48,5 %), v kraji Zlínském (47,8 %) a Olomouckém (47,4 %) a naopak nejnižší (méně než třetinový) v Praze (32,5 %), následují kraje Karlovarský (36,5 %), Ústecký (38,4 %) a Liberecký (41,1 %). Za posledních pět let se přitom ve většině krajů zvýšil, nejvíce v kraji Jihočeském, Zlínském a Ústeckém (o 2,1, resp. 2,0 procentní body). Naopak nejvýraznější snížení tohoto poměru zaznamenala Praha (o 2,1 procentního bodu), následuje kraj Karlovarský (o 1,0 p.b.).

Graf č. 5: Podíl absolventů středních škol ze všech obyvatel ve věku 19-20 let, dle kraje trvalého pobytu

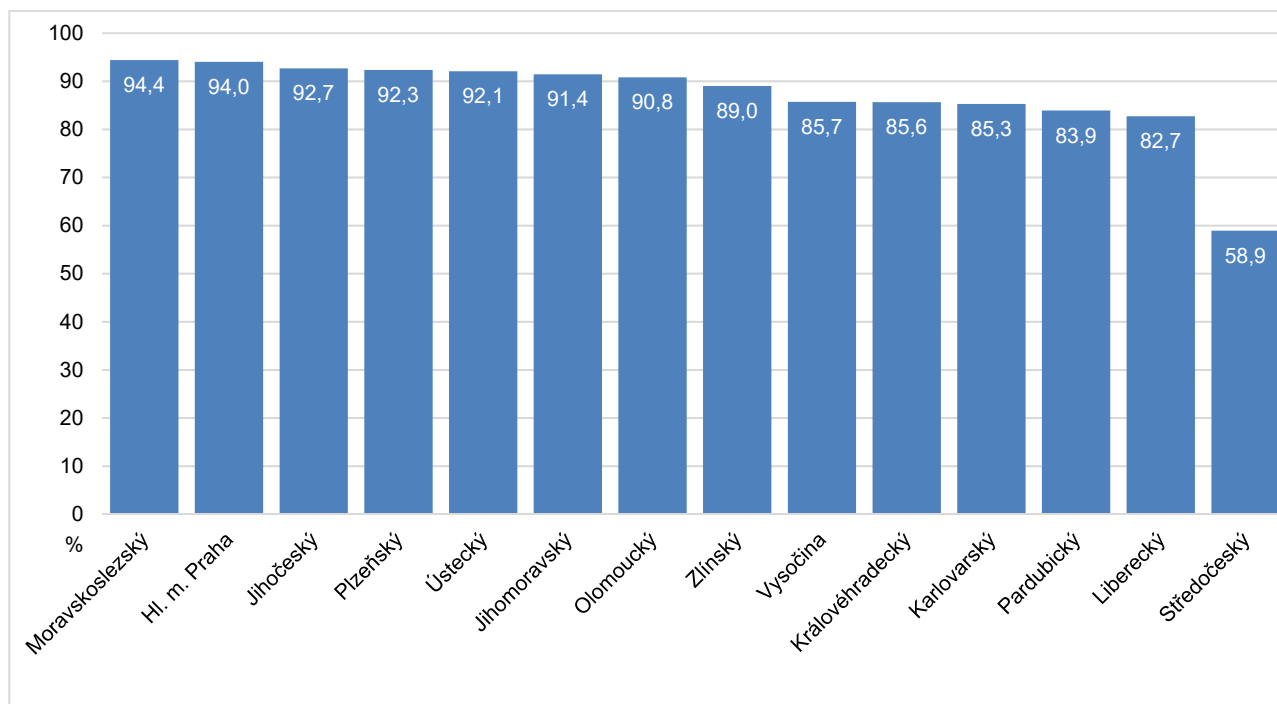

Zdroj dat: MŠMT

Bez ohledu na trvalé bydliště si mohou žáci vybrat, na jaké střední škole a v jakém kraji se budou vzdělávat. Toho v největší míře využívají Středočeši: 34,2 % se jich ve školním roce 2022/23 vzdělávalo v Praze a jen 58,9 % v kraji Středočeském. Do Prahy jezdili Středočeši častěji studovat střední odborné školy (39 % ze Středočechů studujících střední odbornou školu ji studovalo v Praze) a gymnázia (32,0 %) než střední vzdělávání s výučním listem (25,1 %).

Kromě středoškoláků ze Středočeského kraje však v ostatních krajích vždy více než čtvrtina žáků studovala ve stejném kraji, kde měly i bydliště (od 82,7 % v kraji Libereckém po 94,4 % v kraji Moravskoslezském, resp. 94 % v Praze). Ze středoškoláků z Karlovarského kraje jich 7,4 % navštěvovalo střední školu v Plzeňském kraji. Kromě toho shodně cca 7 % žáků z Královéhradeckého kraje navštěvovalo střední školy v kraji Pardubickém a naopak žáci z Pardubického kraje školy v kraji Královéhradeckém.

Graf č. 6: Podíl žáků navštěvujících střední školu ve svém domovském kraji, dle kraje trvalého pobytu (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle druhu vzdělávání

Ze žáků středních škol s trvalým pobytem v České republice se na našem území ve školním roce 2022/23 vzdělávalo 0,6 % ve vzdělávání bez výučního listu a bez maturity, 20,4 % ve vzdělávání s výučním listem, 46,4 % ve vzdělávání odborném s maturitní zkouškou, 29,4 % v gymnáziích a 3,1 % v nástavbovém studiu.

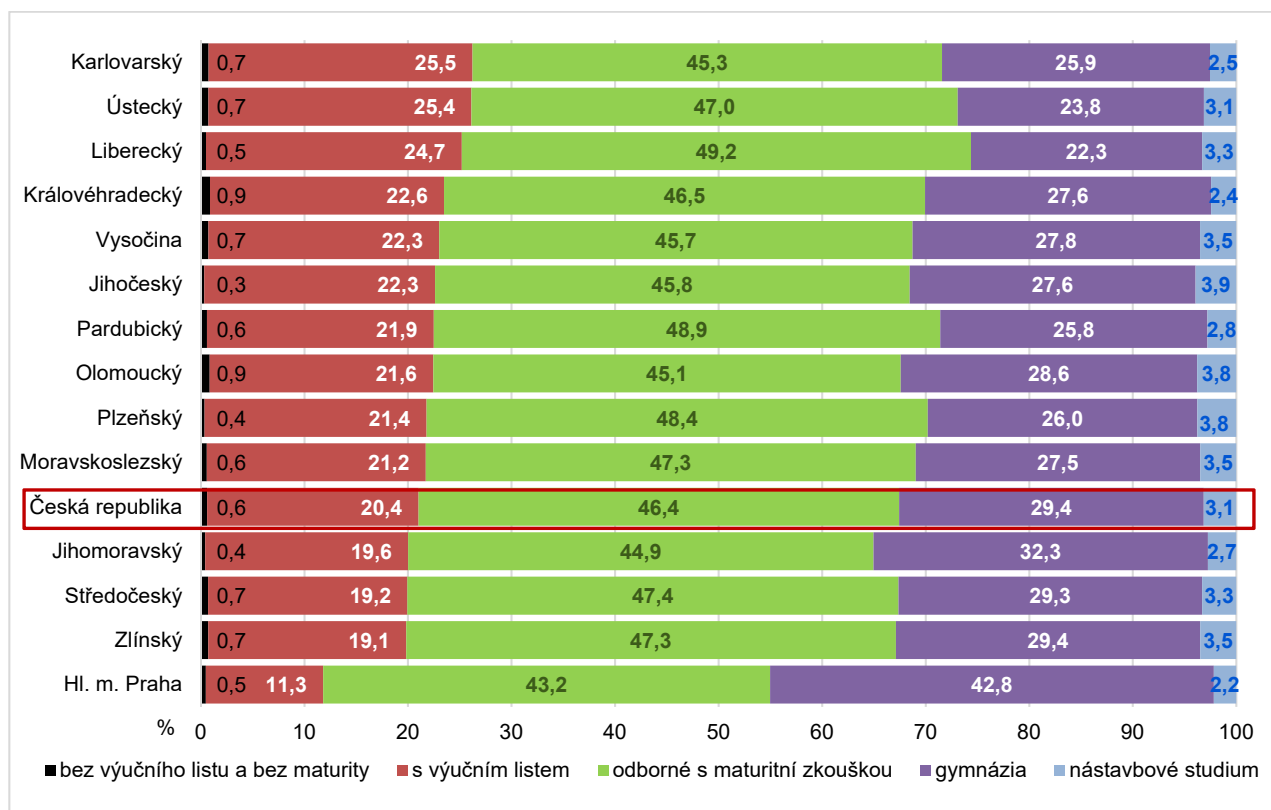
Přitom mezi středoškoláky s trvalým pobytem v Karlovarském kraji studovalo 26,2 % na školách a oborech vedoucích maximálně k dosažení výučního listu a více než čtvrtinový podíl představovali žáci tohoto typu vzdělávání i mezi středoškoláky z kraje Ústeckého (26,1 %) a Libereckého (25,2 %). Naopak mezi žáky s trvalým pobytem v Praze činil tento podíl jen 11,8 %.

Mezi žáky středních škol bydlícími v Praze byl ve srovnání s ostatními kraji naopak jednoznačně nejvyšší podíl těch navštěvujících gymnázia (42,8 %), mezi žáky z Jihomoravského kraje byl tento podíl cca třetinový (32,3 %). Naopak méně než čtvrtinový byl mezi žáky z kraje Libereckého (22,3 %) a Ústeckého (23,8 %).

Středoškoláci z kraje Libereckého, Plzeňského a Pardubického zas nejčastěji (s 52% podílem) navštěvovali školy a obory vedoucí ke střednímu odbornému vzdělání s maturitou (tj. včetně nástaveb). Naopak nejnižší byl tento podíl u žáků z Prahy (45,4 %) a žáků bydlících v kraji Jihomoravském (47,7 %) a Karlovarském (47,9 %). Více viz graf č. 7.

Graf č. 7: Rozložení žáků s trvalým pobytem v tom kterém kraji do různých druhů vzdělávání (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Doplňme, že okresy s nejvyšším podílem středoškoláků ve vzdělávání nevedoucím k maturitě byly ve školním roce 2022/23 Jeseník (30,9 %), Tachov (30,5 %) a Sokolov (30,1 %). Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenala Praha (11,8 %), okres Praha-západ (12,2 %) a Praha-východ (14,1 %).

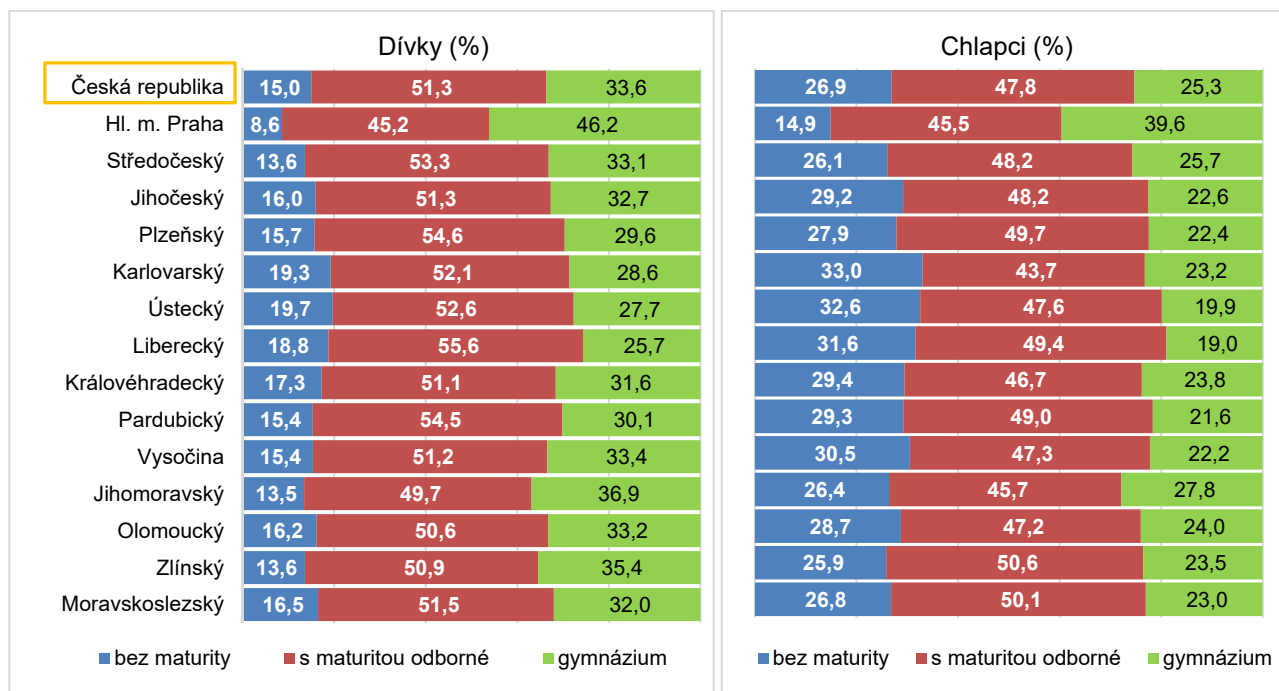
Okresy s nejvyšším podílem středoškoláků v odborném vzdělávání s maturitní zkouškou (bez nástavbového studia) byly Chrudim (53,5 %), Rokycany (53,4 %) a Opava (52,5 %). Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenal Jeseník (40,7 %) a Cheb (41,8 %).

Nejvyšší podíl gymnazistů byl ve školním roce 2022/23 mezi středoškoláky z Prahy (42,8 %), Prahy-západ (41,2 %), Brna-město (40,6 %), Prahy-východ (38,1 %) a Brna-venkova (35,1 %), tedy z Prahy a Brna i s okolím těchto měst. Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenala Česká Lípa (17,6 %), Sokolov (18,2 %), Plzeň-jih (18,6 %), Most (19,1 %) a Chrudim (19,8 %).

Nakonec, okresem s nejvyšším podílem žáků v nástavbovém studiu byl ve školním roce 2022/23 Rakovník (5,0 %), Domažlice (5,0 %) a Plzeň-jih (5,0 %). Naopak nejnižší podíl žáků nástavbového studia zaznamenalo Brno-město (1,7 %) a Trutnov (1,8 %).

Rozdíly v preferenci různých druhů vzdělávání najdeme též mezi dívkami a chlapci. Přitom pro všechny kraje platí, že se chlapci častěji než dívky vzdělávali v oborech vedoucích maximálně k výučnímu listu a dívky zase v gymnáziích. Ve většině krajů také dívky častěji než chlapci navštěvovaly vzdělávání vedoucí k odbornému vzdělání s maturitní zkouškou (tj. včetně nástavbového studia). Pouze z pražských chlapců studoval střední odborné školy nepatrně vyšší podíl (45,5 %) než jak tomu bylo mezi pražskými dívkami (45,2 %). Více viz graf č. 8.

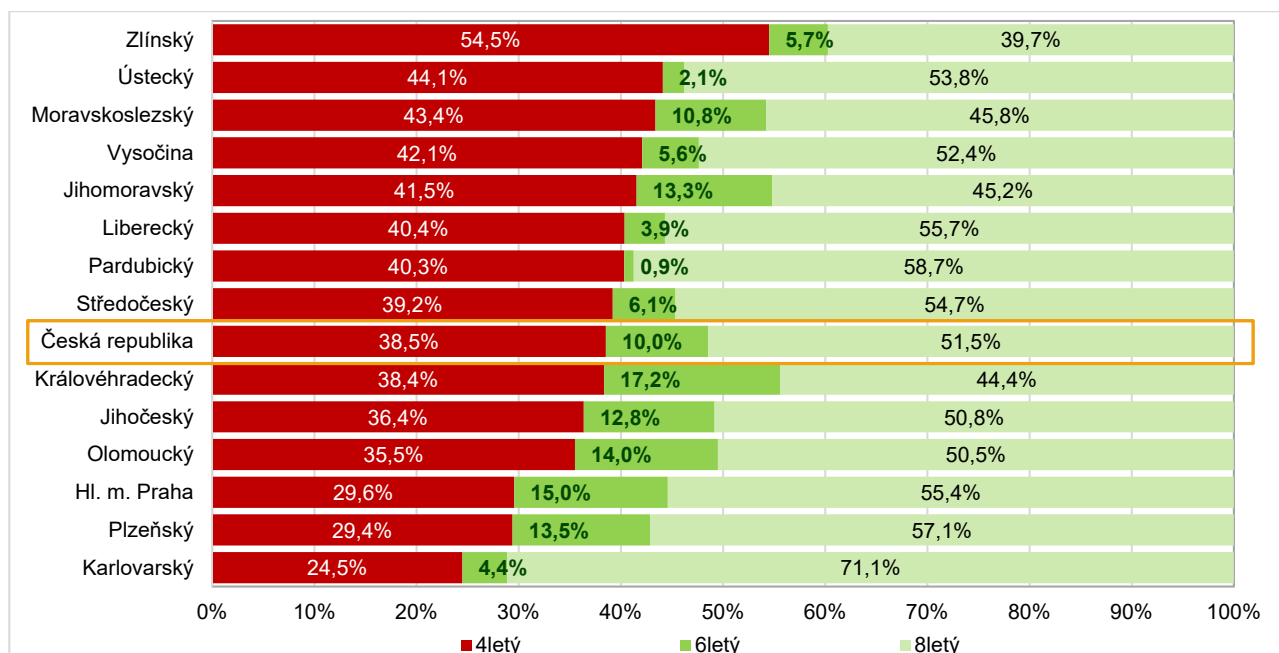
Graf č. 8: Rozložení chlapců a dívek do jednotlivých druhů středního vzdělávání kraje dle trvalého pobytu (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Gymnazisté bydlicí v různých krajích se odlišují také tím, v jakém věku typicky začínají gymnázium navštěvovat. Zatímco více než polovina gymnazistů z kraje Zlínského navštěvovala ve školním roce 2022/23 čtyřleté obory gymnázií, do kterých žáci nastupují po dokončení 9. ročníku základní školy, mezi žáky bydlicími v kraji Karlovarském, Plzeňském a v Praze byl tento podíl méně než 30%. V porovnání s jinými kraji tak v Praze, Karlovarském a Plzeňském kraji relativně vyšší podíl gymnazistů začal gymnázium studovat již po 5. či 7. ročníku základní školy, tj. přešel na osmileté nebo šestileté gymnázium. Viz graf č. 9.

Graf č. 9: Podíl gymnazistů navštěvujících jednotlivé gymnazijní programy vzdělávání dle kraje trvalého pobytu (2022/23)

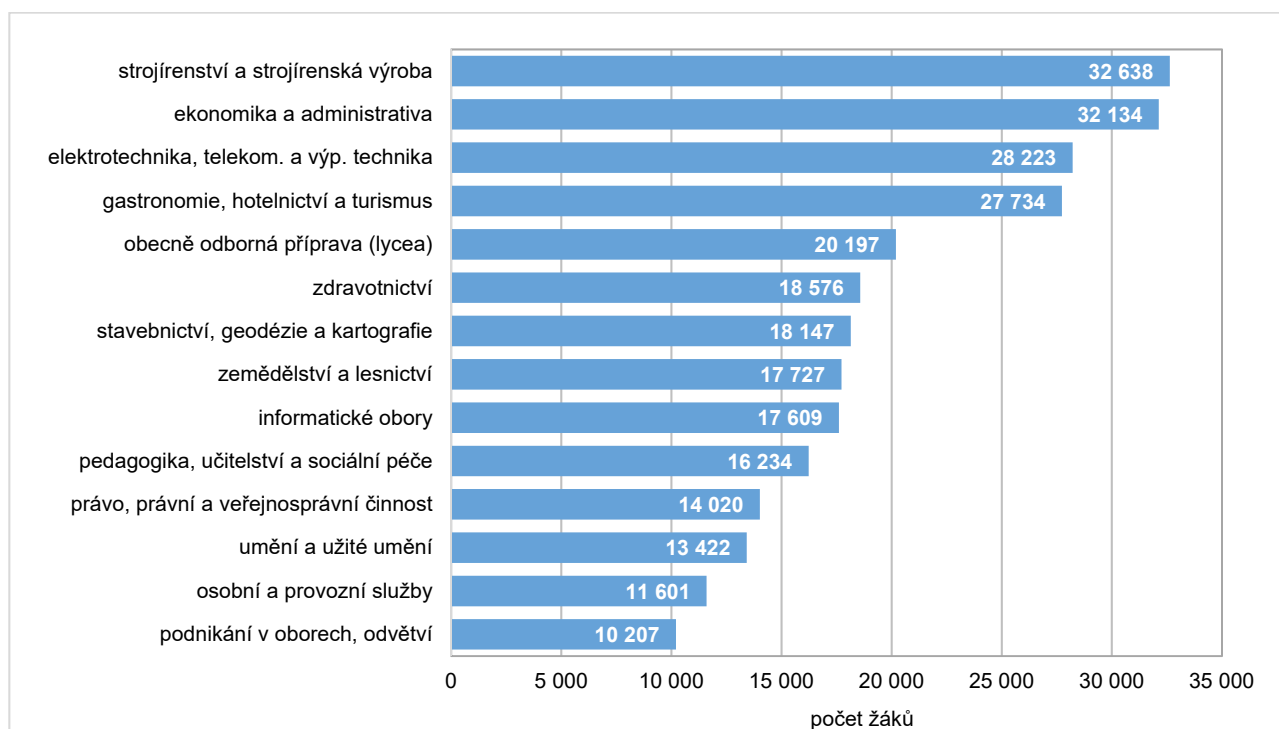
Zdroj dat: MŠMT

Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle oboru vzdělávání

Odhlédneme-li od gymnázií, pak ze skupin oborů odborného vzdělávání vyučovaných na školách v České republice navštěvovali žáci s trvalým pobytem v ČR ve školním roce 2022/23 v největší míře strojírenské obory (10,1 % z nich), obory ekonomicko-administrativní (9,9 %), obory z oblasti elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky (8,7 %) a gastronomie, hotelnictví a turismu (8,6 %). Mezi skupiny oborů s více než 10 tisíci žáky se však dostaly též lycea (obecně odborná příprava), obory zdravotnické, stavební, zemědělské, ICT obory, pedagogické obory, obory právní a veřejnosprávní, umělecké a obory z oblasti služeb a podnikání – viz graf č. 10.

Graf č. 10: Skupiny oborů odborného vzdělávání s více než 10 tisíci žáky s trvalým pobytem v ČR (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Počty žáků v jednotlivých skupinách oborů uvedených v grafu č. 10 podle jejich trvalého pobytu uvádí tabulka č. 2.

Tabulka č. 2: Počet středoškoláků podle skupin oborů odborného vzdělávání a kraje trvalého pobytu (2022/23, pouze obory s více než 10 tisíci žáky)

	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
strojírenství a strojírenská výroba	1 376	3 843	2 200	1 766	898	2 852	1 754	1 775	1 796	1 674	3 789	2 644	2 264	4 007
ekonomika a administrativa	3 792	5 141	1 747	2 214	765	2 636	1 507	1 492	1 655	1 440	3 201	1 522	1 929	3 093
elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 872	3 991	1 820	1 601	601	2 508	1 388	1 393	1 400	1 664	3 226	1 958	1 784	3 017
gastronomie, hotelnictví a turismus	2 964	4 077	1 682	1 573	1 126	2 284	1 328	1 341	1 195	1 258	2 602	1 506	1 327	3 471
obecně odborná příprava	2 525	3 600	1 237	1 065	260	1 441	675	1 060	844	943	2 058	1 042	635	2 812
zdravotnictví	828	2 182	1 417	888	771	1 639	826	1 060	921	1 030	2 176	1 403	1 081	2 354
stavebnictví, geodézie a kartografie	1 260	2 435	1 417	841	359	1 422	681	902	1 119	1 186	2 022	1 069	1 062	2 372
zemědělství a lesnictví	739	2 655	1 594	1 249	430	1 207	738	1 083	1 435	1 223	1 474	1 321	848	1 731
informatické obory	2 058	2 440	809	1 183	344	1 145	485	1 404	1 026	825	1 901	617	877	2 495
pedagogika, učitelství a sociální péče	942	2 034	743	942	464	1 869	729	911	718	1 031	2 094	975	977	1 805
právo, právní a veřejnosprávní činnost	1 602	2 179	631	508	627	1 494	788	826	824	618	1 094	814	622	1 393
umění a užité umění	2 038	2 163	788	596	274	745	793	803	691	534	1 328	800	752	1 117
osobní a provozní služby	951	1 444	764	725	342	1 156	435	640	552	525	1 348	699	590	1 430
podnikání v oborech, odvětví	737	1 442	819	707	165	986	449	353	339	540	897	764	627	1 382

Zdroj dat: MŠMT

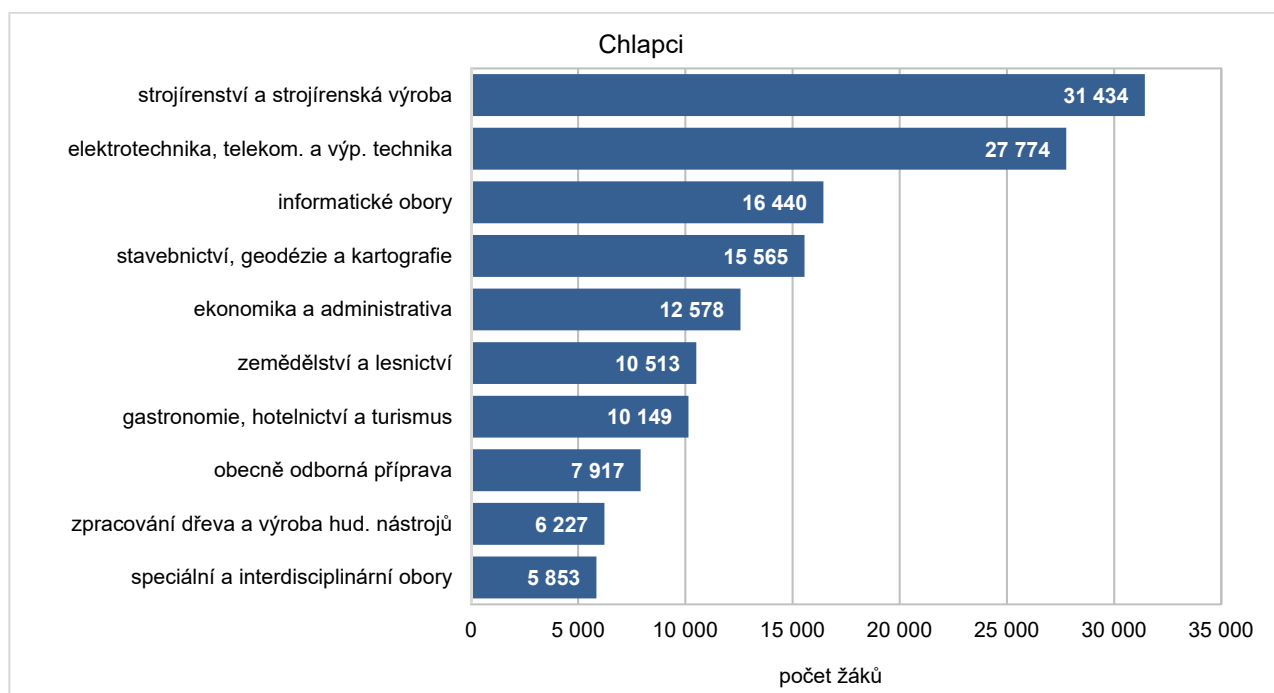
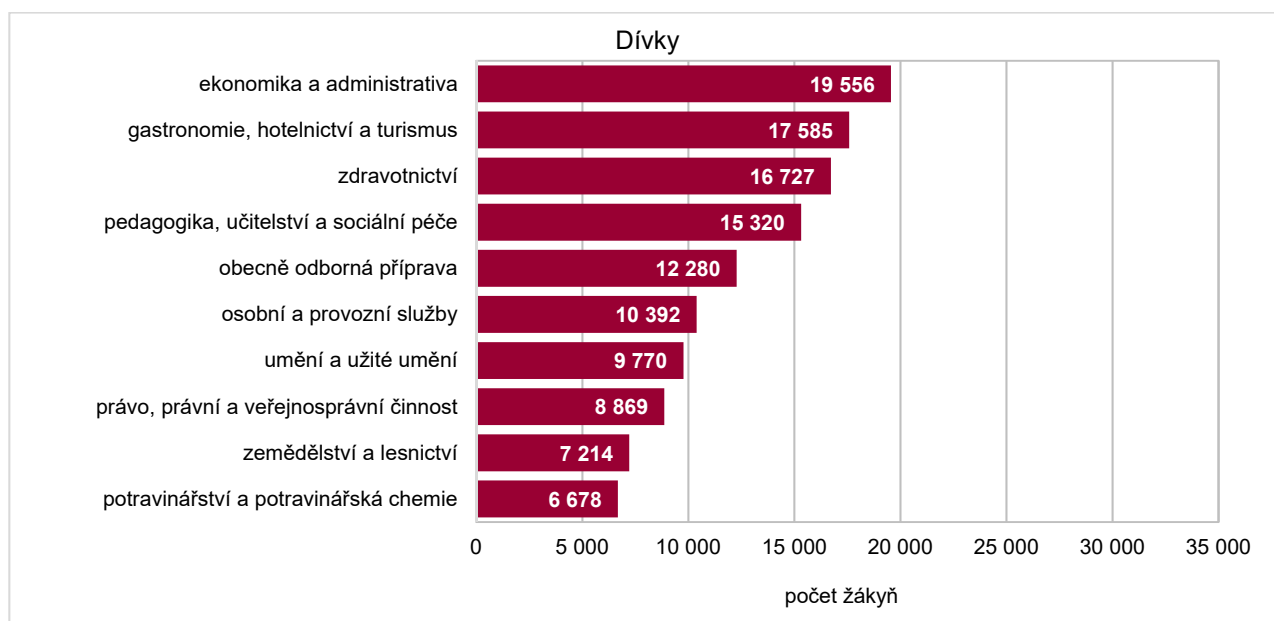
Podívejme se, jaký podíl žáků s trvalým bydlištěm v tom kterém kraji se vzdělával ve školním roce 2022/23 v oborech z jednotlivých skupin oborů (všech, tedy nejen uvedených výše v tabulce). Mezi žáky z *Prahy* byl oproti žákům z jiných krajů vyšší podíl zejména gymnazistů, ale též žáků uměleckých oborů a lyceí, přestože v podílu žáků lyceí si prvenství získal kraj *Středočeský*. Žáci z *Jihočeského kraje* tíhli o něco více než žáci ostatních krajů k oborům ze skupiny „Podnikání v oborech, odvětví“. Žáci z kraje *Plzeňského* si častěji zvolili obory ekologické (ochranu životního prostředí), týkající se dopravy a spojů a ekonomické a administrativní. Žáci z *Karlovarského kraje* pak shodně se žáky z kraje *Plzeňského* častěji studovali obory z oblasti dopravy a spojů, ale také další, jako jsou gastronomie, hotelnictví a turismus, zdravotnictví, právo, právní a veřejnosprávní činnost, publicistika, knihovnictví a informatika a speciální a interdisciplinární obory. Žáci z *Ústeckého kraje* o něco více než žáci z ostatních krajů tíhli k oborům obchodním, oborům osobních a provozních služeb a oborům ze skupiny Pedagogika, učitelství a sociální péče. Žáci z *Libereckého kraje* měli nejvyšší podíl žáků (popř. jeden z nejvyšších) ve skupinách oborů Strojírenství a strojírenská výroba, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, Technická chemie a chemie silikátů, Textilní výroba a oděvnictví, Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, Veterinářství a veterinární prevence a Umění a užité umění. Žáci z kraje *Královéhradeckého* si relativně častěji volili obory z oblasti informatiky, žáci z kraje *Pardubického* zas z oblasti Potravinářství a potravinářské chemie, Zemědělství a lesnictví, Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie a také Speciálních a interdisciplinárních oborů. U žáků z *Vysočiny* byly relativně

oblíbenější/studovanější obory ze skupin Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a Stavebnictví, geodézie a kartografie. Žáci z *Olomouckého kraje* relativně více preferovali studium oboru ze skupiny Strojírenství a strojírenské výroby a ze skupiny Kožedělné a obuvnické výroby a zpracování plastů. Žáci ze *Zlínského kraje* si více než žáci z ostatních krajů vybírali některý z oborů ve skupinách oborů Strojírenství a strojírenská výroba a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Nakonec, v *Jihomoravském* a *Moravskoslezském kraji* byli žáci mezi studovanými obory rozloženi rovnoměrněji než v ostatních krajích. Volba oborů vzdělávání přitom mohla souviset s nabídkou oborů v daném kraji či okresech daného kraje. Při rozhodování mohla hrát roli i potřeba dojíždění či zajištění ubytování v místě školy.

Graf č. 11 dále uvádí rozdíly mezi dívkami a chlapci s trvalým pobytem v ČR ve volbě oborů vzdělávání.

Graf č. 11: TOP 10 skupin oborů středoškolského vzdělávání navštěvovaných dívkami a chlapci s trvalým pobytem v ČR (2022/23)

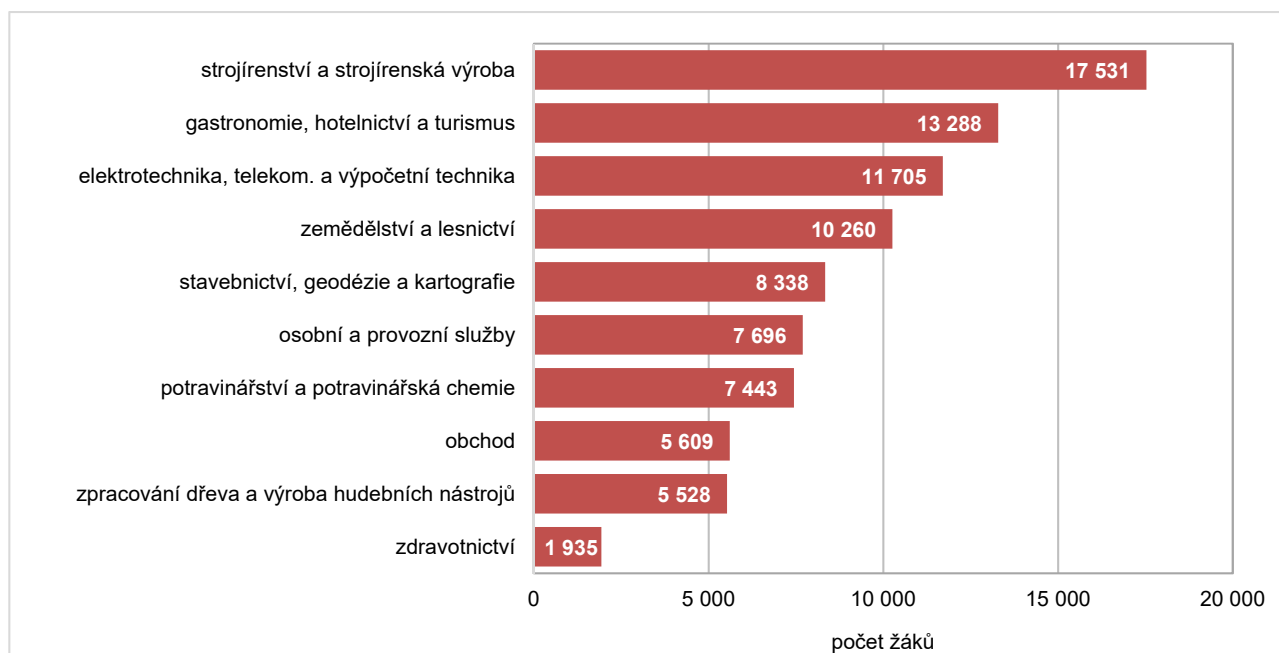
Zdroj dat: MŠMT

Jak je patrné, dívky byly do jednotlivých skupin oborů odborného vzdělávání rozloženy rovnoměrněji než chlapci, z nichž téměř pětina byla zapsána do strojírenských oborů (18,1 %) a dalších 16 % do oborů ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, zatímco ostatní skupiny oborů si již získaly méně než desetiprocentní podíl žáků-chlapců.

Mezi deseti nejčastěji navštěvovanými se u dívek i chlapců vyskytují skupiny oborů Ekonomika a administrativa, Obecně odborná příprava (lycea), Gastronomie, hotelnictví a turismus a Zemědělství a lesnictví. U *dívek* pak byly dalšími hojně studovanými zdravotnické a pedagogické obory, obory z oblasti služeb, umělecké, právní/veřejnosprávní a potravinářské obory. U *chlapců* se do popředí dostaly obory strojírenské, obory z oblasti elektrotechniky a telekomunikační/výpočetní techniky, inženýrské obory, obory z oblasti stavebnictví, zpracování dřeva a výroby hudebních nástrojů a speciální a interdisciplinární obory.

Preference různých skupin oborů se liší též mezi žáky jednotlivých druhů vzdělávání. Mezi žáky středního vzdělávání s *výučním listem* s trvalým pobytem v ČR bylo nejčastěji studovanou skupinou oborů Strojírnoství a strojírenská výroba. Strojírnoství obory studovalo 18,7 % z nich. Druhé nejčastěji navštěvované jsou obory ze skupiny Gastronomie, hotelnictví a turismu se 14,2 %, ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní techniky (12,5 %) a Zemědělství a lesnictví (10,9 %). Více než tisíc žáků si získaly též obory stavebnické, z oblasti služeb a provozu, potravinářské, obchodní, dřevozpracovatelské a zdravotnické – viz graf č. 12.

Graf č. 12: Žáci středního vzdělávání s výučním listem s trvalým pobytem v ČR dle skupin oborů vzdělávání (2022/23; skupiny oborů s více než 1 000 žáků)

Zdroj dat: MŠMT

Mezi žáky středního odborného vzdělávání s *maturitní zkouškou* (vyjma nástavbového studia) s trvalým pobytem v ČR byla nejčastěji studovanou skupinou oborů Ekonomika a administrativa. Ekonomické obory studovalo 15,4 % z nich. Druhé nejčastěji navštěvované byly obory ze skupiny Obecně odborná příprava (tj. lycea) s 8,5 %, obory inženýrské (8,5 %) a zdravotnické (8 %). Více než pět tisíc žáků si získaly též obory pedagogické, elektrotechnické, gastronomické, právní, strojírenské, umělecké, stavebnické a zemědělské – viz graf č. 13.

Graf č. 13: Žáci středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou s trvalým pobytem v ČR dle skupin oborů vzdělávání (2022/23; skupiny oborů s více než 5 000 žáky)

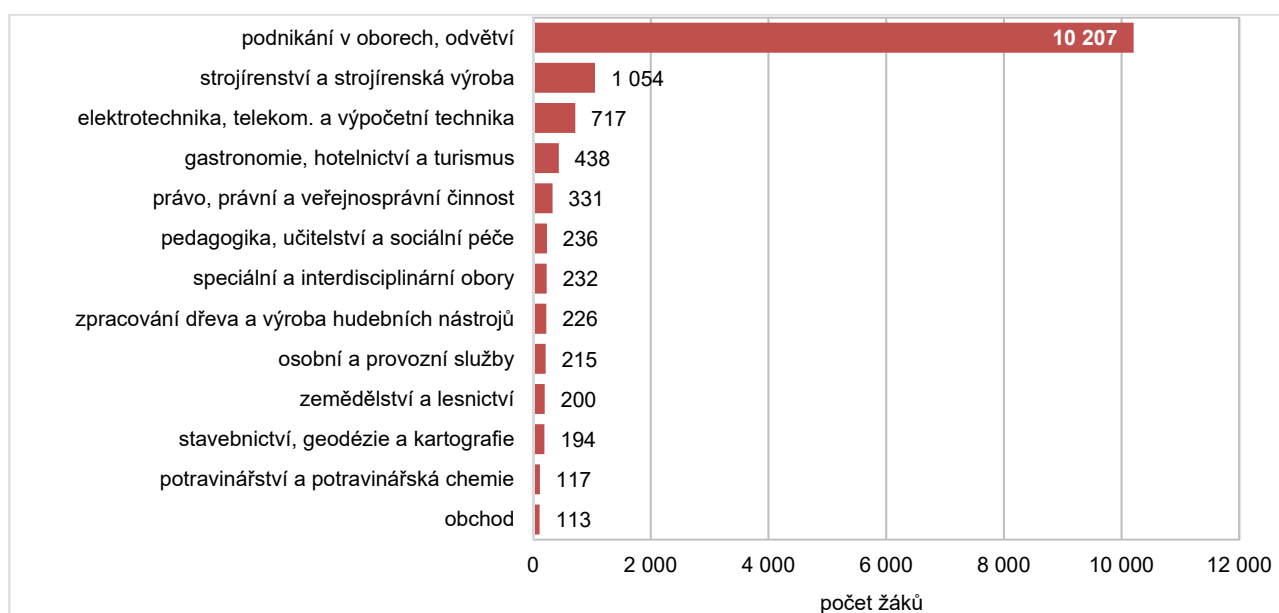

Zdroj dat: MŠMT

Vedle toho se na středních školách v České republice vyskytují programy vzdělávání vedoucí *k výučnímu listu i k maturitní zkoušce*. V těch se vzdělávalo 5 144 žáků s trvalým pobytem v ČR, z nichž 30 % (1 542) jich navštěvovalo obory speciální a interdisciplinární, dalších 26,5 % (1 364) strojírenské a 25,3 % (1 301) obory ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Více než 100 žáků se také vzdělávalo v oborech gastronomických či hotelových, v oborech ze skupiny Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie a ze skupiny Obchod.

Nakonec, mezi žáky s trvalým pobytem v ČR *v nástavbovém studiu*, ve kterém si absolventi středního vzdělávání s výučním listem doplňují vzdělání s maturitní zkouškou v oboru příbuzném tomu, v jakém byli vyučeni, bylo 70,7 % vzdělávaných v oblasti podnikání v oborech, odvětví. Dalších 7,3 % žáků nástavbového studia si získaly strojírenské obory, ostatní již zaujaly méně než pětiprocentní podíl.

Graf č. 14: Žáci nástavbového studia s trvalým pobytem v ČR dle skupin oborů vzdělávání (2022/23; skupiny oborů s více než 100 žáků)

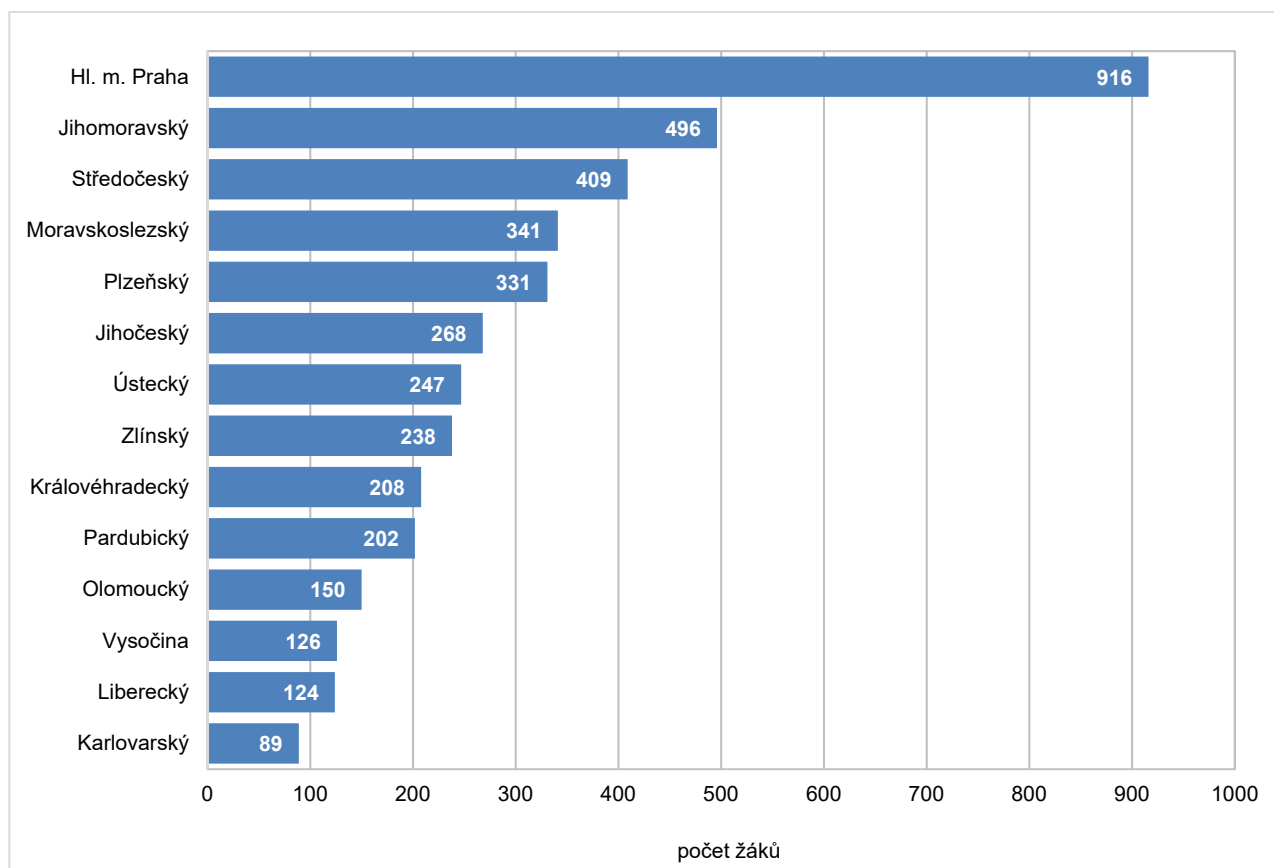

Zdroj dat: MŠMT

Žáci s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí

Jak bylo v úvodu nastíněno, mezi žáky středních škol v České republice jsou též žáci, kteří mají v dokumentech školy vedené (trvalé) bydliště v zahraničí. Ve školním roce 2022/23 jich bylo v České republice 4 145. Z těchto žáků téměř dvě třetiny (64,5 %) měly bydliště na Ukrajině a další necelá pětina na Slovensku (19,2 %), viz tabulku č. 1. Celkem 22,1 % jich navštěvovalo střední školy v Praze, 12,0 % v kraji Jihomoravském, 9,9 % v kraji Středočeském, 8,2 % v kraji Moravskoslezském a 8,0 % v kraji Plzeňském – viz graf č. 15.

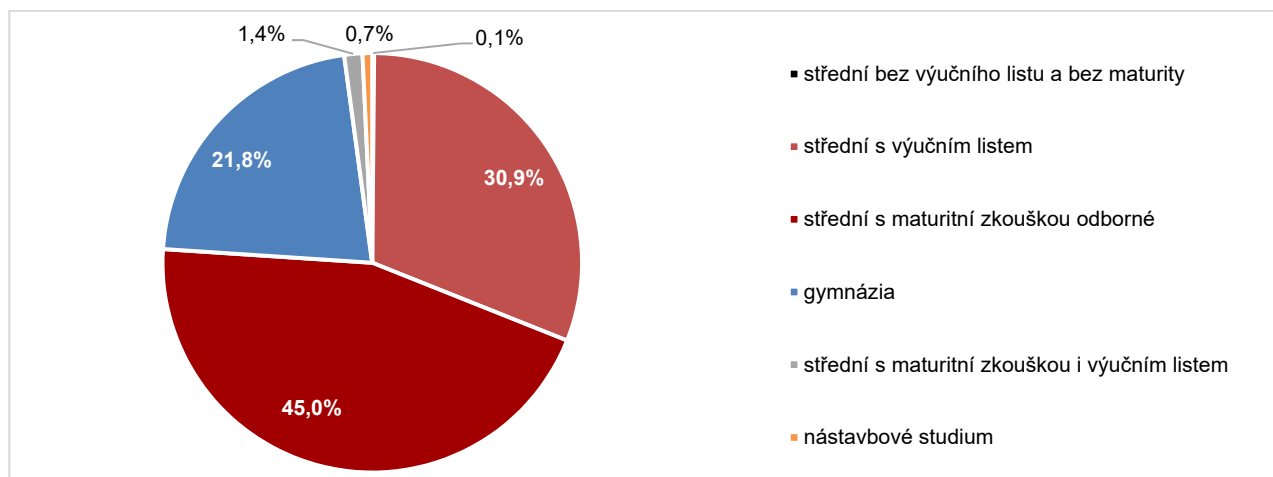
Graf č. 15: Žáci s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí dle kraje sídla školy (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Dvě třetiny žáků s bydlištěm v zahraničí navštěvovalo obory středního vzdělávání s maturitní zkouškou - 21,8 % jich navštěvovalo gymnazijní obory a 45,0 % obory odborného středního vzdělávání. Dalších 30,9 % studovalo střední vzdělávání v výučním listem, 1,4 % vzdělávání s výučním listem i maturitní zkouškou, 0,7 % nástavbové studium a 0,1 % vzdělávání bez výučního listu a bez maturity.

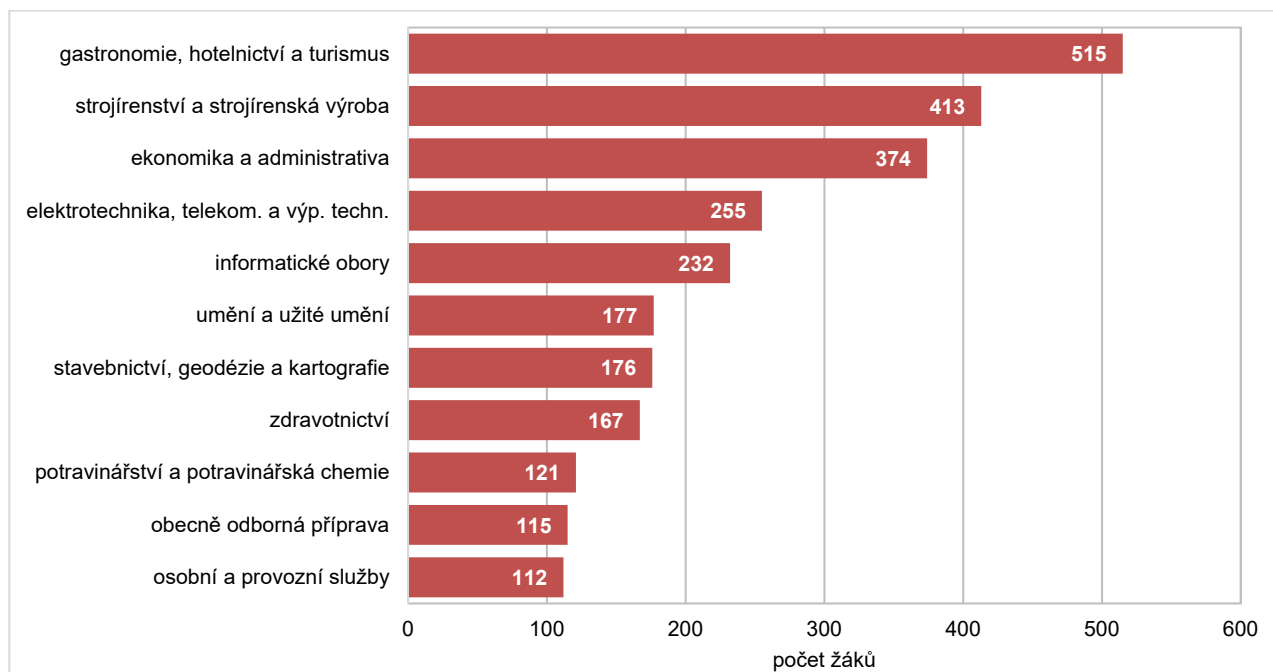
Graf č. 16: Podíl žáků s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí v různých druzích středního vzdělávání (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Mezi žáky odborného vzdělávání s trvalým pobytem v zahraničí byl ve školním roce 2022/23 nejvyšší podíl těch, kteří se vzdělávali v oborech ze skupin Gastronomie, hotelnictví a turismus (515), Strojírenství a strojírenská výroba (413) a Ekonomika a administrativa (374). Dvě pětiny žáků odborného vzdělávání s trvalým pobytem v zahraničí studovalo obor z některé z těchto tří skupin oborů – více viz graf č. 17.

Graf č. 17: Skupiny oborů odborného vzdělávání s více než 100 žáků s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí (2022/23)

Zdroj dat: MŠMT

Připomeňme, že pokud jde o žáky středního odborného vzdělávání s trvalým pobytem v ČR, pak ze skupin oborů odborného vzdělávání vyučovaných na školách v České republice navštěvovali v největší míře strojírenské obory (10,1 % z nich), obory ekonomicko-administrativní (9,9 %), obory ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (8,7 %) a Gastronomie, hotelnictví a turismus (8,6 %). Téměř dvě pětiny žáků s trvalým pobytem v České republice navštěvovaly tyto čtyři skupiny oborů (37,3 %). Při pohledu na pořadí oborů lze konstatovat, že první čtyři studované skupiny oborů se tedy shodují, jejich pořadí je však odlišné.